

دهوری تازه

نۆکتۆبهر

25 ی کانونی یه کهم / دیستبهری 2024 99

ئایا حکومهتی ههریم پیکدیت؟ عوسمانی حاجی ماریف

بۆ لاپهه ۲

گفتوگۆی بلاوکراوی نۆکتۆبهر له گهڵ
(ریبوار عارف) سهبارت به
به ریوه چوونی کۆنگرهی دامه زیننه ری
ریکخراوی
" کۆنگرهی نازادی و گۆرانکاری "

بۆ لاپهه ۵

ئیواره کۆریک بۆ محسین کهریم ئەندامی کۆمیتهی رابه ری
ریکخراوی ده ره وهی حزب له سوید!..... لاپهه ۷

وتهی دهشتی جهمال به رپرسی ریکخراوی ده ره وهی حزب له چواره مین
سالیادی ژیانله ده ستدانی مامۆستا شیرزاد فاتح له سوید..... لاپهه ۸

ده ره یه کی تازهی هیرشه کانی
تورکیا و میلیشیاکانی دهوری
بۆسه ر ناوچه کوردیه کانی سویرا
نوری به شیر

بۆ لاپهه ۹

روداو هکان و ئایندهی سویرا

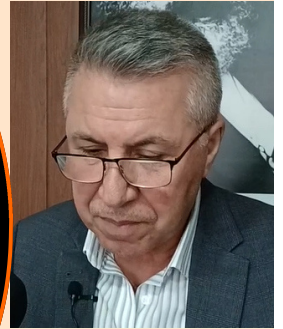
عوسمانی حاجی ماریف..... بۆ لاپهه ۱۱

خویندنه وهیه ک بۆ دۆخی ئیستای سویرا!

توانا محمد نوری..... بۆ لاپهه ۱۳

نازادی، یه کسانی، حکومهتی کریکاری!

شهر فرۆشتنی
تورکیا به
کوردستانی
سویرا!

محسین کهریم

پاگه یاننده کهی ئەردۆگان سهبارت به هیزه کانی
سویریای دیموکرات به وهی که یان ده بی
چه که کانیان راده ست بکه ن یاخود له گه ل
چه که کانیاندا ده یان نیژین، جه وهه ری فاشیزمی
هه وسارپچراوی بۆرژوازی تورکی نیشان ده دات
که ئۆردوگان گوزراشتی لینه کات! له سه ره ده می کدا
که مه نتقی هیزو مله وری بووه به سیاسه تی
پاگه یه نراوی هیزه بۆرژواویه ئیمپریالیستی و
لۆکالیه کان، ئیتر هیه چ سه ره پۆشیک پیویست نیه
بۆئوهی بۆرژوازی ماهیه تی درۆزنانه ی دژه
ئینسانی خۆی له ژیریدا بشاریته وه! کوشتاری
خه لکی مه ده نی و منال و ژن وه کو به شیک له
سیاسه تی جه نگی و شکسیپیه نان و ته می کردنی
"دوژمن" و کاولکردنی مالو حالیان، باراندنی بۆمب
و مووشه ک به سه ره شاره کاند، جله وشلکردن بۆ
گروپ و ده سه ته و تا قمی به کریگی راوی ئیسلامی و
نه ته وه په رست و به ردانیان بۆ گیانی خه لکی بی دیفاع
و مه ده نی بووته به شیک له ستراتژی جه نگی
بۆرژوازی له ده ورانی کدا که هیه چ به هایه ک بۆ ژیا نی
ئینسانی کریکار و زه حمه تکیش له قاموسی سیاسی
بۆرژوازیدا نه ماوه ته وه. له ده ورانی کدا که قهیرانی
ئابوری، سیاسی و کۆمه لایه تی و بی توانایی

بۆ لاپهه ۲

پەرلەمان، بەلام لەتەواوی ئەو ماوەیەدا واقعییکی تر دەبینین کە هەریم بەسەر دوو بواری نفوزدا دابەشبوو، بارزانی پارێزگاکانی هەولێر و دهۆکی کۆنترۆلکردووە، تالەبانی کۆنترۆلی سلیمانی و هەلبەجی کردووە، هەر حزبیکیان هیزی ئەمنی و سەربازی تاییبەتی هەیه، داھاتی ناوخوازی پارێزگاکان و دەروازە سنووریەکان کۆنترۆل دەکەن و بپارادەرن تیندا.

ئەم هەلبژاردنە دیمەنیکی سیاسی ئالۆزی دەرخست، بەوپیئەیی هیچ کام لە دوو لایەنی سەرەکی، بارزانی و تالەبانی نەیانتوانی زۆرینەیی رەھا بەدەست بەینیت بۆ پیکهینانی حکومەت، هەرچەندە بارزانی ئەمجارەش بەجۆریک لە لوتکەدا ھاتە دەرەو، بەلام بەوہی زۆرینەیی رەھای بەدەست نەھینا، فرسەتی بە تالەبانی داوہ بۆ ھاوبەشی لە پیکهینانی حکومەتدا کە بە ئاسانی خۆی نەدا بەدەستوہ و خواستیکی بەرزتر دەکاتە مەرجی دانیشتنەکانیان و بە مەرجەوہ لە پیکهینانی حکومەتدا لەگەڵ بارزانی دەمینیتوہ. هەرچەندە لایەنی تر وەک نەوہی نۆی ۱۵ کورسی بەدەستھیناوە، بەلام لە ئیستادا کاریگەریان لەسەر پیکهینانی حکومەت تەواو سنووردار دەرەدەکەوئیت.

بارزانی لە دروستکردنی ھاوبەیمانی فراواندا، بەتاییبەت لەژێر روشنائی رەتکردنەوہی زۆرەیی لایەنە ئۆپۆزسیۆنەکان، بۆ بەشداریکردن لە هەر حکومەتیکی کە بارزانی و تالەبانی سەرکردایەتی بکەن، رۆوبەرۆوی ئاستەنگیەکی گەورە دەبیتوہ. هەر لەم ئاراستەییەوہ تالەبانی ھەولەدات ئەو ھەلومەرجە بقۆزیتوہ بۆ بەھیزکردنی پیئەگی خۆی لە دانیشتنەکاندا بۆ بەدەستھینانی پیئەگی گرنگتر لە حکومەتی داھاتوودا.

بەغدا چاوی لەسەر پینشھاتە سیاسییەکانی ھەریمە و بەردەوام دەخالەت دەکات و کیشەکانیشان بە ھەلواسراوی ھیشتۆتوہ، بەلام لە ھەولەکانی پیکهینانی

دەکەوئیتە بەر چارەنوسیکی ناچارپەوہ، کە ھەمیشە لەدەرەوہی خواست و ویست و ئیرادەیی خەلکەوہ ریکدەخریت .

لەبەر روشنائی سەققی بەرزنی داخوازیەکانی تالەبانی پیندەچیت ئەمجارە ریکەوتنەکانی بارزانی و تالەبانی ئاسان نەبیت، چونکە لە دواي راکەیانندی ئەنجامی ھەلبژاردن، یەکیٹی کە ۲۳ کورسی بەدەستھیناوە، سەققی داواکاریەکانی پیشووی، کە بریتی بوو لە سەرۆکی پەرلەمان و ھەردوو جیگری سەرۆکی ھەریم و سەرۆکی حکومەت لە حکومەتی پیشوودا، بەرزکردۆتوہ بۆ ئەو ئاستەیی داوای پۆستی سەرۆکی ھەریم یان سەرۆکی حکومەتی ھەریم بکات لەگەڵ وەزارەتی ناوخوازی، یان پۆستە سیادیەکان بە خول لەگەڵ پارتی بۆ ماوہی دوو سال بۆ ھەر لایەکیان بیت، ئەمەش داوایەکی گران و سەختە لەسەر بارزانی.

زۆرەیی ئەو لایەنەیی لە ھەلبژاردنی پەرلەمانی کوردستاندا کورسیان بەدەست ھیناوە، جگە لە یەکیٹی و پارتی، رایانگەیاندوہ کە نایانەوئیت بەشداری حکومەت بکەن. ھاوسەنگی ھیز لەم ھەلبژاردنەدا گۆراوہ، ھیچ براوہییەکی رەھا نیە کە بتوانیت حکومەت بەتەنیا پیکهینیت، ھەرۆھا دۆخی پرگیزاوی سیاسی ناوچەکەش حالەتیکی چاوەروانی داوہ بە بارزانی و تالەبانی تا ئەوہی بتوانن بەروشنی دیاری بکەن کە پیکهاتەیی حکومەتەکەیان چۆن بیت؟

دواکەوتنی پیکهینانی حکومەت لەوانەیی ھەریم بخاتە دۆخیکی سەختی یاسایی نۆیوہ، چونکە ئەگەری ئەوہ ھەیه لایەنە ئۆپۆزسیۆنەکان پەنا بۆ دادگای فیدرالی بپەن بۆ فشارکردن بەرەو پیکهینانی حکومەت، یان ھەلوەشاندنەوہی ئەنجامی ھەلبژاردنەکان، ئەم حالەتەش فشاریک دەبیت لەسەر بارزانی و تالەبانی.

ھەرچەندە ئەم ھەریمە زیاتر لە دوو دەییە کە بە فەرمی لەلایەن عیراقوہ بەھرمەند بووہ لە پیکهینانی حکومەت و

نایا حکومەتی ھەریم پیکدیت؟

عوسمانی حاجی مارف

رێگای پیکهینانی حکومەتی نۆیی ھەریمی کوردستان، "کابینەیی دەییەم"، درێژ و دپکاوی و ئالۆزە، دواي ئەوہی ھەلبژاردنی ئەم دواوییە پەرلەمانی کوردستان، کە لە مانگی تشرینی یەکەمدا ئەنجامدرا، ئەنجامیکی دا بەدەستوہ کە ریزەیی یاسایی پیوئیت بۆ پیکهینانی حکومەت لەلایەن ھەر لایەنیکەوہ بەتەنیا، بووہتە حالەتیکی نەگونجاو، تا بتوانن بەبێ دواکەوتن حکومەت پیکهینن.

بارزانی کە ۳۹ کورسی لە کۆی ۱۰۰ کورسی پەرلەمانی کوردستان بەدەستھیناوە و بەزۆرینە ئەژماری دەکات، ئیتر بەناوی ئەوہی زۆرینەییەوامامەلە ، دەکات کە مافی خۆییەتی پۆستی سەرۆکی ھەریم و سەرۆکی حکومەتی ھەریم لەژێر دەستی خۆیدا بمینیتوہ، ھەرۆھا پۆستە لاوہکیەکان بەسەر لایەنە براوہکانی تردا دابەشبات.

لەرستیدا واقعی سیاسی لە ھەریمی کوردستان، کە زیاتر لە سنی دەییە دەسەلاتی بنەمالەو میلیشیا، ئامازەیی بۆئەوہی حکومەتی ھەریم بەبێ ریکەوتنی ھەردوو لایەنی سەرەکی کە بارزانی و تالەبانی، ئەگەری پیکهینانی حکومەت ئەستەمە، بۆیە ھەریم بە واقعیکی تال و دژوار پیناسە دەکریت.

ناکوکی و داواکاری ھەردوولایەنی سەرەکی لەسەر ھاوبەشی پۆست و پیکهینانی حکومەت، سەقامگیری و کۆتاییەکی دیاریکراوی نیە و ھەمیشە

حکومەتی هەریمدا، سودانی، ههولدهات په یوه نهدیه کانی له گه ل ههریم پتهوتر بکات و رۆلی نیوه نهدگیری بگيریت بۆ چاره سه رکردنی کيشه هه لپه سیردراوه کانی نیوان بارزانی و تاله بانى.

سودانی ده بیئیت که دۆخی ناوچه که دواى کۆتایی ده سه لاتى ئەسه د ئالوگۆرى تازه ی هیناوه ته ئاراهه، ئاشکرایه ئەو ئالوگۆرانه ش کاریگه ریان له سه ر دۆخی ناوچه که فراوانتر کردۆته وه، بۆیه سودانی له م نیوه نهدگیریه دا مه یلی له سه ر ئارامکردنه وه ی دۆخی عیراق و کوردستانه گه ر بتوانی ئەنجامی بدات!

ئوه راسته که سودانی هه ولئه دات بۆئه وه ی به شداری بکات له خیراکردنی پیکهینانی حکومەتی ههریم، پيش هه لپه ئاردنه کانی عیراق، به لام له نیوان ههریم و ناوه نددا چه ندین فایلی هه لپه سیردراوی تر هه ن، له وانه بودجه و مووچه، دانانی یاسای نهوت و گاز، پيشمه رگه، سنوره کان و ماده ی ١٤٠ى ده ستور، تا ده گات به به شداری له "پروژه ی گه شه پیدان" دا، هه روه ها کاریگه رى له سه ر هه لپه ئاردنه کانی عیراق داده نیت، که سودانی هه ولئه دات وه ک سه رۆکوه زیران به مینتته وه، به لام پرسیار ئەوه یه ئایا سودانی تا چه ند ده توانی ئەوانه یه کبخات و تیا سه رکه وتوبیت؟، به تابه تی که ئیستا بۆخۆشی ده رگیره به کيشه کانی نیوان چوارچێوه ی هه ماههنگی و رۆل و پیگه ی ئێران له عیراقدا، بۆیه ئەم نیوه نهدگیریه ی سودانی بۆ پیکهینانی حکومەتی ههریم راوه ستاو ده به یلیتته وه.

رۆلی سودانی کاتیک ئەتوانی کاریگه ر بیت له پیکهینانی حکومەتی ههریمدا، که ده وری هه بیت له جیگیرکردنی چاره سه رکردنی کيشه کانی ناو پیکهاته ی حکومەتی عیراقدا، حکومەتی ههریم به درێژایی سالانی رابردوو له گه ل کيشه کانی به غداد ژیاوه و ناچار به پابه ندبون بووه به گه رانه وه بۆ به غدا، بۆیه پیویست ده کات سودانی بتوانی هاوسهنگی راگریت له به رامبه ر

نه یاره کانی له ناو حکومەتی به غداو بریاره کانی دادگای فیدرالی و بارزانی و تاله بانى و چاره نوسی خۆیدا، هه روه ها دیاریکردنی بودجه و فرۆشتنی نهوت و گه یشتنی داها تی ههریم به حکومەتی عیراق، که له م باره یه وه ئەنجامگیریه کی رۆشن نه بۆ عیراق نه بۆ ههریم دیار نه!، له ژیر رۆشنایی ناکوکیه گه وره کانی نیوان بارزانی و تاله بانى، یه کیتیه کان ئاماژه به وه ئەده ن، که پارتی هه ولدهات کۆنترۆلکردنی حکومەت و به تابه ت داها تی ههریم و نهوتی ههریم، به هه ر شیوه یه ک خۆی ده یه ویت پیاده ی بکات، بۆئه وه ی ده سه لاتى خۆی به سه ر هه موو لایه کدا سه پینت. ئەمه ش به درێژایی سالانی پيشوو بینراوه که هه یچ هاوبه شیه کی راسته قینه له نیوان ئەو دوو لایه نه دا نه بوه، به لکو زیاتر شته کان به پیی بالاده ستی پارتی و به رژه وه نهدیه کانی به رپوه چه وه.

باقل ئاماژه ی به وه کردوو، که خوازیاری شه راکه تیکی واقعین، بۆ کارکردنی هاوبه ش له حکومەت و په رله ماندا، شه راکه ت بۆ باقل به مانای به ده سه تهنانی ئیمتیازیکی زیاتر و پاراستنی پیگه و نفوزی سیاسیان، شه راکه تی واقعیش بۆ بارزانی پاراستنی به رژه وه نهدیه کانیان و مانه وه ی ئیمتیازه کانیه تی له حکومەتدا. ئەوه ی ئاشکرایه هه ردوو لایان ئەوه باش ده زانن و دان به وه دا ده نین که به بی ریکه وتنی هه ردوو لایان حکومەت پیکنایه ت، بۆیه له دوا نه نجامدا چاریان نه و له ژیر فشاری پیکهینانی حکومەتدا ده بن، تا قهیرانی سیاسی و نا ره زایه تی خه لک لولیان نه دات، به لام چون ریکده که ون؟ پرسیاریکه جارئ به جیماوه.

مه سعود بارزانی له میانه ی وتاریکیدا وتی "پیویسته حکومەتی داها تی ههریم به پیی پرهنسیپی یه ک ههریم و یه ک حکومەت و یه ک په رله مان پیکهینت، به ئاماده بونی هه یزیکى یه کگرتوی پيشمه رگه". به لام ئەمه چون کاری له سه ر ده کریت و چون پیکده هینن؟، دیاره که دواى سى سال

زیاتر له ئەزمونی ده سه لات و حکومەته کانیان نیشانیان داوه هه یچ زه مینه یه کیان ئاماده نه کردوه که بتوانن یان بیانه ویت کاریکی له و چه شنه ئەنجام به دن.

ههریم به ده ست دابه شکردنی نفوز و ده سه لات له نیوان بارزانی و تاله بانیدا ده نالینت، که هه ندیکجار خه ریک بووه بگاته ئەو ئاسته ی به فه رمی بکه ویتته سه ر هه ره شه ی جیاکردنه وه ی پارێزگای سلیمانی له حکومەتی ههریم، یان به رده وام ئەم جیاکردنه وه یه وه ک خواست و فشاریک ده دریتته وه به روی بارزانی و حکومەتی عیراقداو خولقینه ری قهیرانیکی بیچاره سه ره.

کيشه و قهیرانی سیاسی ههریم له دابه شکردنی ناوچه کانی نفوزی نیوان هه ردوو حزبی سه ره کیدایه، به ناوی زۆنی زه ردو زۆنی سه وز، بۆیه هه یچ لایه نیک ناتوانن به بی لاکه ی تر مانایه ک به پیکهینانی حکومەت به دن، ته نانه ت ئەگه ر یه کیکیان به ته نها حکومەت راگه یه نیت، ئەوکات ده بیته دابه شبونی فه رمی ئەو دوو زۆنه له یه کتر و دۆخیکى نا ئارامتر را ده گه یه نن.

حکومەتی ئەمجاره ش، چ له پارتی بیت یان یه کیتی، به هه یچ شیوه یه ک ناتوانیت ناوچه کانی لایه نی به رامبه ر کۆنترۆل بکات، دوو هه یزی میلیشای پاشکویه به به رژه وه ندی ولاتانی تر و پابه ند به غداوه، له م دۆخه ی ئیستای بارگرژی ناوچه که دا، گه ر حکومەتیش پیکهینن، له دابه شنه کردنی مووچه و نه بونی خزمه تگوزاریه کان و نا ئه منی و ناسه قامگیری زیاتری لئ سه وز نابیت. بۆیه کۆتایی ده سه لاتیان ئاسوده به خشه بۆ دانیشتوانی ههریم.

گفتوگۆی بلاوکارووی نۆکتۆبەر

له گه‌ل به هادیی حاجی به کر

(ریبوار عارف) سه‌بارت به

به‌ریوه‌چوونی کۆنگره‌ی

دامه‌زینهری ریکخراوی

کۆنگره‌ی ئازادی و گۆرانکاری

نۆکتۆبەر: روژی 29 ی مانگی رابردو کۆنگره‌ی دامه‌زینهری "کۆنگره‌ی ئازادی و گۆرانکاری" له به‌غداد به‌ریوه‌چوو. ئە‌گەر به‌کورتی رونکردنه‌وه‌یه‌که‌مان بۆ بده‌ی سه‌بارت به‌ چۆنیه‌تی به‌ریوه‌چوونی کاره‌کانی کۆنگره‌ی دامه‌زینهر. به‌شداربووان ک‌ی بوون و له‌کۆیوه هاتبوون؟ ئە‌و به‌لگه‌نامه‌ی کۆنگره‌ی په‌سه‌ندی کردن چی بوون؟ په‌یکه‌ره‌ی ریکخراوه‌که‌تان چۆنه‌؟

ریبوار عارف: یه‌که‌م کۆنگره‌ی ریکخراوی (کۆنگره‌ی ئازادی و گۆرانکاری) له شاری به‌غدادی پایته‌ختی عێراق، به‌ ئاماده‌بوونی نزیك به‌ شه‌ست هه‌لسوراو و که‌سایه‌تیه‌کانی بزوتنه‌وه‌ ناره‌زایه‌تیه‌ جۆراوجۆره‌کان و هه‌ک راپه‌پینی نۆکتۆبەر، بزوتنه‌وه‌ی یه‌کسانی ژنان و مامۆستایان و کرێکاران، بیکاران، به‌رگریکارانی ژینگه، ئە‌وانه‌ی به‌دژی و شکرکردنی زۆنگاوه‌کان و هه‌ستاون و ئە‌وانه‌ی له‌پێناو ئازادیه‌ی سیاسیه‌ییه‌کان و یه‌کسانی و دژی جیاکاری نه‌ته‌وه‌یی ده‌جه‌نگن. له‌ که‌شیکه‌ی پر له‌ جۆش و خروش و شۆرشگێڕانه‌دا که‌ له‌ زیاتر له‌ 20 شاری عێراق و کوردستانه‌وه هاتبوون، له‌م کۆنگره‌دا له‌ 29 ی نۆکتۆبەر یه‌که‌مین کۆنگره‌ی (کۆنگره‌ی ئازادی و گۆرانکاری) به‌ریوه‌چوو. له‌م کۆنگره‌دا راپۆرده‌دا چه‌ندین بره‌گه‌ی جیاواز تاوتوێکرا له‌ چه‌شنی بره‌گه‌ی راپۆرته‌کان؛ که‌ تێیدا چالاکی کاره‌کانی (ک.ئ.ا.گ) له‌ ماوه‌ی 6 مانگی رابردو، واته‌ له‌ کاتی راگه‌یاننده‌یه‌وه‌ خرایه‌ به‌رده‌م ئاماده‌بووان.

راپۆرته‌که‌ کۆمه‌لیک له‌ کاروچالاکیه‌کانی له‌ گه‌ل پێناسه‌یه‌کی (ک.ئ.ا.گ) پێشکه‌شکرا له‌ ناوه‌وه‌ و ده‌ره‌وه‌ی عێراق، هه‌روه‌ها هه‌لۆیسته‌ سیاسیه‌ جیاوازه‌کان له‌ به‌رامبه‌ر داکۆکیکردن له‌ ئازادیه‌ سیاسیه‌کان و گرتنی چالاکوانی بزوتنه‌وه‌ی ناره‌زایه‌تیه‌کان له‌ به‌سه‌ره‌ و به‌غدا و ناسریه، و به‌شداریکردن له‌ پشتیوانی له‌ هاوپه‌یمانی 188 دژ به‌ هه‌موارکردنه‌وه‌ی یاسای باری که‌سیتی، و پشتیوانی هاوپیشتی له‌ ناره‌زایه‌تی بیکاران و ده‌رچووان و کرێکارانی نه‌وت. له‌ کوردستانیش به‌شداریکردن چالاکانه‌ و کاریگه‌ر بۆ پشتیوانی له‌ هاوپه‌یمانی 188 و ناره‌زایه‌تیه‌کانی مامۆستایان و فه‌رمانبه‌ران دژ به‌ ده‌ستی ده‌ستی کردن و لیبرین و نه‌دانی مووچه‌کانیان، و به‌شداریکردن له‌ ناره‌زایه‌تیه‌کانی ناوچه‌ی گه‌رمیان له‌ پێناو داوینکردنی خزمه‌تگوزاریه‌کانیان.

"بره‌گه‌ی مه‌نشوری (ک.ئ.ا.گ)؛ که‌ له‌ کۆبوونه‌وه‌کانی پێشووتردا کۆکبوون له‌ سه‌ری، پێشکه‌شکرا و خرایه‌ به‌رده‌م کۆنگره‌ (که‌ به‌رزترین ئۆرگانه‌) بۆئه‌وه‌ی سه‌رنج و پێشینیاری و گۆرانکاری کۆتایی تێدا بکێت. به‌زۆرینه‌ی ده‌نگ، ده‌نگی پێدرا. "بره‌گه‌ی بنه‌ما سیاسیه‌ی و ریکخراوه‌یه‌یه‌کان (نیزامی داخلی)؛ گفتوگۆی چروپ و بۆماده‌کانی ناوی کرا. پاشان ده‌نگ له‌ سه‌رچوارچیوه‌ گه‌شتیه‌که‌ی درا، له‌ گه‌ل و ده‌رگرتنی هه‌موو ئە‌و زیادکردن و هه‌موارکردنه‌وه‌ و سه‌رنجانه‌ی له‌ کۆنگره‌که‌دا بۆی کرا. "بره‌گه‌ی ئە‌وله‌ویاته‌ سیاسیه‌ی و ریکخراوه‌یه‌یه‌کان؛ گفتوگۆی دووردریژ له‌ سه‌ره‌بهنده‌کانی کران، و پاشان به‌زۆرینه‌ ده‌نگی له‌ سه‌ردرا. "بره‌گه‌ی بریاره‌کان؛ به‌زۆرینه‌ی ده‌نگ، له‌ سه‌ر ئە‌م بریارانه‌ ده‌نگدا:

1/ له‌ روژی جیهانی بۆ پشتیوانی له‌ گه‌لی فه‌له‌ستین، (ک.ئ.ا.گ) پشتیوانی سیاسیه‌ی و مه‌عنه‌وی خۆی بۆ به‌ره‌ی کرێکاری یه‌گه‌رتوو بۆ داکۆکیکردن له‌ گه‌لی فه‌له‌ستین راده‌گه‌یه‌نیت.

2/ وه‌ستانه‌وه‌ به‌دژی و شکرکردنی زۆنگاوه‌کان و داکۆکیکردن له‌ ژبان و گوزهرانی دانیشتوانه‌که‌ی.

3/ داکۆکیکردن له‌ په‌شپه‌ستانی به‌سه‌ره‌ و خه‌باتیان دژ به‌ هه‌موو جۆره‌کانی ره‌گه‌زه‌یه‌رستی که‌ به‌رامبه‌ریان ده‌کریت له‌ هه‌موو لایه‌نه‌کانی کۆمه‌لگه‌.

4/ وه‌ستانه‌وه‌ی جه‌سوراوه‌ی به‌ هه‌موارکردنه‌وه‌ی یاسای باری که‌سیتی و پشتیوانی له‌ هاوپه‌یمانی 188.

5/ داکۆکیکردن له‌ دانی مووچه‌ی مامۆستا و فه‌رمانبه‌ران و خاانه‌نشینان له‌ هه‌ریمی کوردستان، و کۆتاییه‌ینان به‌ هه‌موو جۆره‌کانی ده‌ستیده‌ستی پێکردن و دواخستن و نه‌دانی مووچه‌کان، و جیاکردنه‌وه‌ی کێشه‌ی مووچه‌ له‌ ملامانیه‌ی سیاسیه‌کانی نێوان حزبه‌کان له‌ هه‌ولێر و به‌غدا (حکومه‌تی ناوه‌ند و هه‌ریمی کوردستان.

"بره‌گه‌ی هه‌لبژاردنی ئە‌نجومه‌نی ناوه‌ندی؛ بریاره‌سه‌ر به‌ ئە‌ندامبوونی 26 که‌س درا بۆ ئە‌نجومه‌نی ناوه‌ندی.

نۆکتۆبەر: ئامانجی ریکخراوه‌که‌تان چیه‌؟ ریکخراوه‌که‌تان چ جۆره‌ ریکخراویکه‌؟ مه‌یدانی هه‌لسورانی کۆی ده‌بیته‌؟

ریبوار عارف: له‌ عێراقدا به‌ کوردستانیش هه‌وه‌ بۆشاییه‌کی گه‌وره‌ی سیاسیه‌ی له‌ گۆرێدایه‌ که‌ جیاواز له‌ جیه‌گه‌وریه‌ی ده‌یان ریکخراو ئە‌هزازی سیاسیه‌ی که‌ زۆریه‌ی زۆری ئە‌م حیزب و لایه‌نانه‌ خۆیان هۆکارو به‌رپرسی ئە‌م هه‌موو قه‌یران و نائهمی و وێرانکاری و گه‌نده‌لی و بارگرانیه‌ی کۆمه‌لگای عێراقن به‌ کوردستانیش هه‌وه، بۆیه‌ له‌ وه‌ها بارودۆخیکدا ئێمه‌ بیرمان له‌ ریکه‌یه‌کی تری کار کرده‌وه‌ که‌ بتوانیت وه‌لام به‌ پرکردنه‌وه‌ی ئە‌و بۆشاییه‌ بداته‌وه‌ له‌ سه‌ر بنه‌مای ده‌خاله‌تگه‌ریه‌کی خولقی نه‌رانه‌ له‌ روانگه‌یه‌کی شۆرشگێڕانه‌وه‌ بۆ پیکه‌ینانی ئالوگۆر له‌م کۆمه‌لگایه‌دا که‌ ئە‌و خه‌لکه‌ له‌ به‌های ئینسانی و پاراستنی که‌رامه‌تی خالیکراوه‌ته‌وه‌.

بۆیه‌ له‌ مباره‌وه‌ ئێمه‌ ده‌مانه‌وی ریکخراویکی جه‌ماوه‌ری سه‌رتاسه‌ری شۆرشگێڕانه‌ له‌ ئاستی عێراقدا بنیادبنین که‌ بتوانیت کۆی چین و توێژه‌کان و هه‌موو ماف و ئازادی و

➔ داخوایه کانیان له ئهستۆبگریت. لیرهوه له وهلامی بهشیتیک له پرسیاره که تان نزیك بینهوه که ئاخۆ ئهم ریکخراوه چ جوره ریکخراویکه؟! ئیمه ئهمرۆ له هه موو گو شه و که ناریککی عیراق و کوردستاندا به شیوازیکی پهرتوبلاو دهتوانین بلین دهیان جوری نارهبایهتی کاتی و خورسک و ناریکخراو دهبینین که ههوینی نارهبایهتیکی که وهی گه وهی کومه لایهتی ناریکخراوه که دهیان جار له ریبیوان و خۆپیشاندانه کانیشدا بینمان که قوربانی گه وره یانداه له پیناوی داواکاریه کانیان، نمونه ی بهرچاوی ئهم ههقیقه ته نارهبایهتیکی 17 شوباتی کوردستان و راپه رینی ئۆکتۆبهری 2019 ناوه راست و خواروی عیراقه که دهسه لات له خوینی هه لکیشا.

له شیوازه بهرجهسته کهیدا رهنگه ئهم دوو نمونه یه بۆمان بهسه لمینیت ریکخراویک که دروستی دهکین ده بییت سه رتاسه ری بییت بتوانیت به ئاماده یی که ته واوه وه به کارنامه و منه هجه تیکی شۆرشگیرانه وه پینیتته نیو شانۆی سیاسی رووداو ئالوگۆره کانی عیراق و ناوچه که دا، به تایبهت له ئیسته دا که ناوچه که دهستوپه نجه له گه ل ژانی له دایکبوونیکی نویدا نه رم دهکات و ئه گه ر ئاماده و ریکخراو نه بین به دووری نازانین که کومه لگای عیراق به کوردستانیشه وه به قوناخیکی خویناوی پر کاره ساتدا تیپه ریت و جاریککی تر سه ره له نوێ دوو چاری تراژیدیای گه وره بینه وه.

ئۆکتۆبهر: ئیوه باس له وه ده که ن که جوگرافیای هه لسه وانی ریکخراوه که تان سه راسه ری عیراقه به هه ری می کوردستانیشه وه. ده کری دهر باره ی شیوازی کار و هه لسه وانی ریکخراوه که تان له کوردستان و چۆنیه تی هاوئا هه نگر دنی کارو چالاکیه کان تان له گه ل به شه کانی دیکه ی عیراقدا روونکردنه وه مان بۆ به ی؟

ریبوار عارف: به لێ له راستیدا یه کیک له بابهت و بریاره کانی کۆنگره ی یه که م له کۆتایی مانگی رابردودا ئاماره کردن بوو به چۆنیه تی ئه نجامدانی کاره کانمان له

کوردستان به وشیه کاره ی که مومکین و وه لامه دره وه یه ناوه رۆکی پرسیاره که تان، که ئه ویش به جوریک استقلالی کاره کانمانه له کوردستان له فۆرمی دروستکردنی ریکخراوی کوردستانی کۆنگره ی ئازادی و گۆرانکاریدا به حوکمی ئه و تایبه تمه ندیه ی که ئیمه له م ناوچه دا دهرگیرین له گه لیدا له مه سه له ی کیشه و قهیرانی مووچه وه بگره تا ده گاته داگیرکاری ولاتانی ناوچه که، تا ده گاته دهرگیربوونمان له گه ل حکومه تی هه ری مدا که به کرده وه ده کریت بلین جهنگی ئیمه له به رامبه ر به دوو ده سه لاتدایه. بۆیه ئیمه له ههنگاوی یه که مدا له ئاینده یه کی نزیکا کۆنفرانسی کوردستان ئه نجام ده دهن، که جیاواز له نه خشه و بهرنامه و دیاریکردنی ئه وه لویاتی خۆی هاوکات رابه ری کوردستان. سه بارهت به شیوازی کارمان له گه ل به شه کانی تری عیراقدا جیاواز له وه ی له هه رکارو که مه پینیککی سه راسه ریدا بیگومان ئیمه ش وه ک کوردستان به شیک ده بین له و جولانه وانه، هاوکات به ته واوی توانا وه هه ول ده دهن بۆ به هیزکردنی هاویشتی و گیانی هاوخه باتی له سه راسه ری عیراقدا. له رووی ریکخراوه ی شه وه ئیمه حه وت که سمان له رابه ری ئهم ریکخراوه داین له ئاستی عیراقدا که ئه وه ش مه یدانیککی تری بۆ رۆلگیرانی خۆمان له م ریکخراوه دا ده سه به رکروه.

ئۆکتۆبهر: بهرنامه ی کار و ههنگاوه کانی داها توتان دوای به ستنی کۆنگره ی دامه زریته ری ریکخراوه که چی ده بییت؟ نزیك مه ودا چی ده کن و له داها تودا چۆن به رده وامی پیده ده ن؟ بانگه وازتان بۆ خه لکی نارازی چیه؟

ریبوار عارف: له باری سیاسی وه گرنگترین ئه وه لویه تی ئیمه ده خاله تگه ری سیاسی و عه مه لیه له نیو نارهبایه تی هه ماوه ریبه کاندایه که تیدا ته واوی هه ول و ته قه لای خۆمان به دهن بۆ ریکخستن و په ره پیدان به نارهبایه تی که تان و جولانی شه قام بۆ دا کوکیکردن له ماف و داخوایه کانیان، هاوکات هه ول ده دهن بۆ

فراوانکردنه وه ی پانتایی کاری ریکخراوه ی و ریکخستنی هه لسه وراوان و رابه رانی نارهبایه تی هه ماوه ریبه کان. دیاره له رووی ریکخراوه ی شه وه دروستکردنی ده سه تی شارو ناوچه کان فراوانکردنه وه ی سنووری ریکخراوه ی مان ئه رکیکی ده سه ته جی و گرنگه، ئه مه جگه له وه ی که پیویسته بهرنامه ی کارو و نه خشه ریکگی رۆشمان هه بیته بۆ به ئه نجام گه یاندن و کارکردن له سه ر یه ک به یه کی بریارنامه کانی کۆنگره.

دوچار بانگه وازی ئیمه بۆ خه لکی کوردستان وردبینی و چاوکراوه ییکی جیدیه سه بارهت به بارو دۆخی ناوچه که و ئه گه ری هه ر گۆرانکاریه ک و خۆئاماده کردن بۆ رووبه روو بوونه وه ی هه ر دۆخیکی نه خوازراو، بۆیه ریکخراو بوون کلیلی به ده سه ته وه گرنتی هه ر ئیبتیکارو خۆپاراستینیکیشه له هه ر مه ترسیه ک که ده توانیت ئه نجامی یه کجار خراپ و زیانباری هه بیته، بۆیه له راده به دهر گرنگه که خۆمان له ریزه کانی کۆنگره ی ئازادیدا ریکبخه یین و په یوه ست بین به م ریکخراوه وه بۆ به هیزکردنی خه بات و تیکوشانمان.

ئۆکتۆبهر: په یوه ندیتان له گه ل ده سه لات، حزبه سیاسی هه کان و ریکخراوه کانی دیکه دا چۆن و له سه ر چ بنه مایه ک ده بیته؟

ریبوار عارف: جیاواز له وه ی که ئیمه هه یچ جوره په یوه ندیه کی ره سمی و ناربه سمیمان نیه له گه ل ده سه لات و حیزب و لایه نه کاندایه وه له راستیدا کاری بنه ره تی ئیمه راوه ستانه وه و ها تنه مه یدانه دژ به هه ر سه رکوتگه ری و ناعه داله تی و بیما فیکردنیک له لایه ن ده سه لات و هه ر حیزب و لایه نیکه وه، به لام ده کریت و ئاساییه له سه ر داخوایه کانی شه قام ماف و نازادیه کانی ئه و خه لکه له داها تودا هه ر جوره به رکه وته یه کی ئاشکراو رۆشمان هه بیته، ده کریت حیزب و لایه نیک به ورا ده ی که له پال خواست و داواکاریه کی شه قامدا خۆی ده بینیتته وه پیزانینی ئیمه ش دهر باره ی ئه و هه لو یسته یان روو به خۆیان بیننه وه!

.....

نیواره کۆریک بو محسین که ریم ئەندامی کۆمیتەتی رێکخراوی دەرەوی حزب له سوید!

رۆژی 21 ی 12 کۆمیتەتی رێکخستنی حزب له سوید نیواره کۆریکیان بو محسین که ریم، ئەندامی کۆمیتەتی رێکخراوی دەرەوی حزب سازدا لە ژێر ناونیشانی "کیشمە کیشە سیاسی و سەربازیه کانی ناوچه که و کاریگەری له سەر عێراق و کوردستان". نیواره کۆرە که به بشداری ژماره یەک هاورئ و دۆستی حزب له ستوکهۆلم به رێوه چوو، هاوکات به شتیوهی راسته و خووش له سەر په یجی رێکخراوی دەرەوی حزب په خشکرا.

محسین که ریم سەرەتا ئاماژە ی به کاریگەری فاکتەرە جیهانیه کانی و ململانی نیوان جه مسەرە ئیمپریالیستیە کانی له سەر روداوه کانی ناوچه که کرد، به هۆی ئەو پیگە گرنگە سیاسی و ئابوریە ی که رۆژ هەلاتی ناوه راست ههیه تی له دابه شکاری بازار و ناوچه کانی نفوزدا له نیوان ئەو هیژو جه مسەرانه دا. پاشان سه باره ت به دوا گوپانکاریه کانی ناوچه که، به تایبه تی دوا ی روداوی 7 ی نۆکتۆبەری سالی رابردوو و هیژشی حەماس بو سەر ئیسرائیل و کاردانه وه کانی ئیسرائیل و تاوانه کانی له غەززه و هیژشی بۆسەر لوبنان و .. قسه وباسی کرد. دواتر ئاماژە ی به روداوه کانی سوریا و پرۆسه ی روخانی رژی می ئەسه د و دەوری هیژە جیهانی و ناوچه ییه کانی له و پرۆسه یه دا کرد. باسی له وه کرد که ئەمریکا هه ولی ئەوه دعات نفوزی له سوریا و ناوچه که دا به هیژ بکاته وه، دوا ی ئەوه ی که پاشه کشه یه کی به سه ردا سه پینرابوو. هه روه ها باسی له وه کرد که تورکیا وه کو هیژیکی ناوچه یی، به پیچە وانە ی پیشه وه که ئیران هیژی کاریگەری ناوچه یی بوو له سوریا و لوبنان، دهستی بالای به سه ر روداوه کانی سوریا دا هه یه، به هۆی پشتیوانی و هاوکاری سەربازی و سیاسی

بو ئەو هیژە ئیسلامیانه ی که ئیستا له دهسه لاتی سیاسی سوریا دا دەوری کاریگەریان هه یه. هه روه ها باسی له وه کرد که سه ره نجام هیژە جیهانی و ناوچه ییه کانی و هیژە ئیسلامیه سه رکه وتوه کانی خه ریکن که سیناریۆیه کی تاریک بو خه لکی سوریا دا دابریژن و له جیگای دهسه لاتی دپندانە ی به شار ئەسه د، دهسه لاتیکی ئیسلامی پرۆ رۆژاوی نزیک له تورکیا به ناوی شۆر شه وه به خه لکی سوریا بفرۆشن!

له ناو باسه که یدا محسین که ریم باسی له وه کرد که ئەم سیناریۆیه ی بو خه لکی سوریا یان رێکخستوه ئەگەری ئەوه به هیژده کات که به ره و جهنگی ناوخو و شله ژانی ئەمی و سەربازی و سیاسی له ناوچه که دا به تایبه تی عێراق و کوردستان بپوات! ئاماژە ی به وهش کرد که له ناو ئەم سیناریۆ تاریکه دا، دهنگیکی دیکه که نوینه رایه تی ئاوات و ئومیدە ئینسانیه کانی خه لکی سوریا ده کات، چه که ره ی کردوه و خۆپیشاندانه کانی خه لکی دیمه شق که به راشکاوی رایانگه یان دژی حکومه تی دینی و قهومی و دژی زه وتکردنی مافه کانی ژنان و سه پاندنی دهسه لاتی ئیسلامین به سه ر ژانی کۆمه لایه تی خه لکدا، وه کو تروسکاییه کی جیگائومید ناوزه دکرد که ده بی له لایه ن سه رجه م هیژە سۆشیالیست و کریکاری و ئازادیخوازه کانه وه پشتیوانی بکری. هاوکات باسی له وه کرد که ده بی ئاماده کاری بکری بو روبه رووبونه وه ی ئەو هه ولانه ی که عێراق و کوردستان راده کیشیته ناو کیشمە کیش و ململانی سەربازی و ئەمنیه وه له چوارچیوه ی فشاره کانی ئەمریکا و ئیسرائیل بو

پاشه کشه ی زیاتر به سه ر ئیران و هیژە میلیشیاکانی له عێراقدا. هه روه ها باسی له وه کرد که ده بی هه م له کوردستان و هه م له دەرەوی کوردستان ئاماده سازی بکه ین بو هاوکاری خه لکی سوریا و ئەو که سانه ی که روبه رووی ئاواره بوون ده بنه وه به هۆی ئەو دۆخه تازه یه ی له سوریا دا هاتۆته پیشه وه.

له په یوه ند به پرسی کورد و مه سه له ی ناوچه کوردنیشینه کانی سوریا و هیژە کانی هه سه ده وه و جیگاوپێگه یان له سوریا ی دوا ی روخانی ئەسه د، ئاماژە ی به وه کرد که تورکیا هه مو وه ولتیک دعات بو له ناو بردنی ئەو هیژانه و کۆتاییه یان به دۆخی ناوچه که و سه پاندنی سیاسه تی شۆقینستی و کۆنه په رستانه ی خۆی به سه ر ئەو ناوچه کانی له رێگای هیژە به کریگراوه کانی خۆیه وه له ناو سوریا دا. ئاماژە ی به وهش کرد که ئەم کیشه یه سه ره نجام له نیوان به رژه وه ندی ئەمریکا و تورکیا دا یه کلاده بیته وه، که ره نگه به قازانجی خه لکی ئەو ناوچه کانی به تایبه تی پرسی کورد له سوریا نه شکیته وه، چونکه ئەمریکا به رژه وه ندی درێژماوه و ستراتیژی له گه ل تورکیا دا هه یه و هاوکاری و پشتیوانیه کانی بو هه سه ده له چوارچیوه ی به رژه وه ندیه تاکتیکیه کانی ئەمریکا دا جیگایان هه یه... هه روه ها ئاماژە ی به وه کرد که هه رجه ره هیژشیکی سەربازی تورکیا و میلیشیاکانی بو سه ر ئەو ناوچه کانی دۆخی ژیان و ئاسایشی خه لک مایه ی سه رکۆنه کردن و دژوه ستانه وه یه و ده بی ئازادی بریاری سیاسی له دهستی دانیشتوانی ئەو ناوچه کانی بیت

وتەى دەشتى جەمال بەرپرسی ریکخراوی دەرەووی حزب له چوارەمین سالیادی ژیانله دەستدانی مامۆستا شیرزاد فاتح له سوید

ئامادەبوونی خوشەویست

هاورێیان و دۆستانی مامۆستا شیرزاد
فاتح

هاوسەر و منالانی هاوری ئازیز مامۆستا
شیرزاد!

سەرەتا بەخێرهاتنتان دەکەم بۆ
ئامادەبوونتان لەسەر گلکۆی هاوری ئازیز
و خوشەویستمان مامۆستا شیرزاد فاتح و
ریزان لە ژیان و خەبات و تیکۆشانی ئەو
هاوری تیکۆشەر و مروقدۆسته مان.
ئازیزان ئێمە ئەمڕۆ که لێره
کۆبووینەتەوه، دەمانەوی خوشەویستی و
سوپاس و پێزانینی خۆمان بۆ
هەول و ماندبوونی ئەو ئینسانە مروقد
دۆست و شورشگیرە نیشان بەدەین
که ئەرکی سەرەکی خۆی لەژیاندا بۆ ئەوه
دانابوو که ئەم دنیا
سەرەوخوار و نایەکسان و پر له ستهم و
زولمە بەجۆریک ریکبخریتهوه که له گەل
ژیانێکی شادو ئازاد و یەکسان بۆ هەموو
ئینسانەکان هاوجوت و تەبا بیت. هیچ
کەسێک لەژێر هیچ ناو باینوو یە کدا ستهمی
لێ نه کرئ.. مافهکانی پیشیل نه کرئ.. له
ئازادی بیهش نه کرئ... موحتاجی ئەوه
نەبی که چەندە پارەى هەبیت ئەوه نده
بتوانی له ژیان و خوشیهکانی ژیان
به هـەرەمەند بـیـت.....
مامۆستا شیرزاد کۆمۆنیستیکی په یگیر
و بروای تهواوی به کۆمۆنیزم، به ئازادی و
یه کسانى بوو.. سیمایه کی کۆمه لایه تی
مۆدرین و راستگۆ بوو
به مانای ووشه... ئەو له و کۆمۆنیستانه

کۆمه لگایه ک که ئازادی و
یه کسانى و به خته وه رى تیا به دى بیت.
به ئوردانه وه یه کی خیرا له جیهانى
ئەمرو، بۆمان دەرەدەکه وئ که هیچکاتیک
هینده ی ئیستا بۆرژوازی روخساری
جیهانى شارستانی و به ناو ئازاد و به ها
ئینسانیه کان و مافی ژیان و مروقدۆستی
له پیشچاوی جیهان قیزه ون پیشان
نه داوه. ئەو تاوان و به ربه ریه ت و
ئینسا کۆژیە ی ئیستا که له غەززه تا لوبنان
و ئوکرانیا... به ریکه وتوه، ئەنجامدانی
جینوسایدو کۆمه لکوژی ژنان و
منالان.. کردنی کۆمه لگه به گورستانی
به کۆمه ل.. هەموو سنووریکى
دره نده ی و تاوان، دارمانی ئایدولۆژیای و
سیاسی بۆرژوازی و
سەرمايه دارى تـیـپـه راندوه
دنیاى ئەمرو قهرزارى که سانى
وه کو مامۆستا شیرزاده که له ناو ئەم
تاوان و کوشتار و بیمافکردنه دا، که
قوربانیه کانى به شیکى به رچاوی منالانه، بۆ
به رگری له منالان و مافه کانى و له ژیان و
سه لامه تی منالان، ژيانى خویان ته رخان
ده کهن..

مامۆستا شیرزاد فاتح هه لگری خەمی
گه وره بوو ئەوه ئه ندامى حزبى کۆمۆنیستی
کریکاری عیتراق و دواتریش ئەندامى
حزبى کۆمۆنیستی کریکاری کوردستان
بوو باوه رى به وه بوو که چینی کریکار
به حزبی سیاسی ده توانییت شه رى
سه رومالی خۆی له گه ل بورجوازی بکات.
مامۆستا شیرزاد له سه ره تای نه وه ته کانه وه
تا ئەو ساته ی که مالاوایی له ژیان

سەر سه ختانه بوو که ده یویست فره هه نگى
خه لک بگوریت.. ئەو ته قلیده دواکه وتوانه
بگوریت و بباته دواوه که دژی منالان و
مافه کانیا ن بوو، ئەو یاسایانه هه لوه شیته وه
که مافه کانى منالان پیشیل ده کات و
له ژيانى منالانه یان بیهه شیان
ده کات.. ئەو ده یوت و هه ولئى بۆ ئەوه
ده دا که بۆ ده سته به رکردنى ماف
و ئازادیه کای منالان خه بات بکری و
کۆمه لگای بۆ سازبدریت. ئەو خه باتى
بۆ ئەوه ده کرد که مندالان له ژيانیکى
شاد و داهینه رانه به هره مه ند بن.. نابیت
گه شیبینى و ئومیدى منالان له ژیر هیچ
تایتل و ناویکدا تیکبدریت. به خوارفه ی
دینى و نه ته وه یی و ئایدیۆلۆژی میشکیان
بشویونریت، چونکه ئەو باوه رى وابوو ئەم
سیسته کۆمه لایه تیه و ئابوو ریه ی
جیهان که بنه ماکه ی پاراستنى قازانجه بۆ
که مایه تیه ک، یه کیک له ئامرازه کانى
هیشته وه ی ئەم جیاوازی و نایه کسانى و
بیمافیه له سه ر کۆمه لگای ئینسانى،
بیمافکردن و سته مکردنه له منالان و
تیکدانى میشکو هۆشیا نه به خوارفه ی
ئاینى و مه زه به ی و ناسیۆنالیستى و
لیبرالى و تاد.....

ئەو باوه رى به گۆرینى ئەم سیسته
زالمانه ی سەرمايه دارى هه بوو.. ده یزانى
منالان قوربانى بیمافى و چه وسانه وه ی
ئەم سیسته مه ن. هه ربۆیه تا له ژياندا بوو
به دژی ئەوه بوو که منالان بخرینه ناو
بزوتنه وه سیاسى و ئاینیه کانه وه.. بنه مای
فکرى ئەو گۆرینى جیهان و هیاننه ئارای
نه وه یه کی نۆی بوو بۆ

دهورهیهکی تازهی هیرشهکانی تورکیا و میلیشیاکانی دهوری بۆسه ناوچه کوردیهکانی سوریا

نوری به شیر

هیرشهکانی ئیستای حکومهتی تورکیا و میلیشیا کۆنه پهرستهکانی دهوری بۆسه ناوچه کوردیهکان له سوریا، درێژهی هیرشهکانی پیشوویهتی، بهلام بهتاییهتمندی ئهم دهورهیه که تورکیا دهوری پیشوو وهک ئیستا نهیده توانی ئهنجای بدات، بهلام ئیستا خۆی به براوه و سودمندی سه رهکی له م ئالوگۆرهی سوریا ده زانیت هه لومه رجه که بۆی ئاوه لاتره.

هه لومه رجهی نوێی سوریا زۆر ئالۆزو پر پیچ و په نایه، به پیی ئهو هه وال و پروپاگه ندانهی حکومه ته بۆرژوازیه کان و میدیا گۆی له مستیان رۆژانه بلاوی ده که نه وه، به پیی ئهو سه ره یه ی که گیراوه بۆ دیمه شق و دانیشن و قسه وباس و وینه گرتن و هه وال بلاوکردنه وه له گه ل ئه بو محمه د جۆلانی و به رزکردنه وهی خۆی و گروپه که ی هه یئه ی ته حریری شام و کردنی به ربه ری حکومه تی نوێی سوریا ی دوا ی به شار ئه سه دو دانانی ده سه لات و وه زیره کان هه مووی له لایه ن هه ته شه وه.

هه ر به پیی ئهو هیرش و ده خاله ته ی حکومه تی تورکیا وهک ئه وه ی خۆی به خاوه نی سوریا ده زانیت بۆ دامه زرانندی حکومه تیکی سوریا ی دلخوازی خۆیان و هه ره شه و هیرش بۆسه ناوچه کوردیه کان و هه سه ده و ئاماده ن

کرد، له گه ل هاوکاره کانی له کوردستان سه نته ری به رگری له مافه کانی منلانی کوردستانی دامه زرانده... به رامبه ر به بيمافی و سته مکیشی منالان سه رسه ختانه راوه ستایه وه، دژ به لیدانی منالان له قوتابخانه کان، خسته به رکاری منالان، بۆ به هانه وه چوونی ژنان و منلانی ئاواره کان له گه ل ئیمه له گروپی هانادا په یگیرانه راوه ستاو سه نگه ریکی پۆلاینی دامه زرانده.. دواتریش له دوا ی رووخانی رژیمی به عس روویکرده به غدا و بۆ به هانه وه چوون و رزگارکردنی منالان ده یان که مپه ینی بۆ هاوکاری و پشتیوانی له منالانی عیراق به ریخست.. به هه ق له ده ستدانی ئهو هاوری ئازیزه مان خه ساره تیکی گه وره بوو، نهک ته نها له کۆمه لگاو له ئیمه هاوریانی و له مناله بینه زه کانی کوردستان و عیراق.. به لکو له یاقه، له م شاره که هاوری شیرزاد خه لاتی سالانه ی چالاکترین که سایه تی تیا وه رگرت. له کۆتایید.. شانازی به خۆم و حیزبه که مه وه ده که م که که سایه تی مرۆقدۆستی وهک مامۆستا شیرزادی تیا به رجه سه ته بوو.. مامۆستا شیرزاد له ناواماندا نیه به جه سه ته به لام ئه زمونی ئهو، منالدۆستی ئهو، میهره بانی و خه مخۆری ئهو بۆ منالا بۆ مرۆفی چه وساو، بۆ هه میشه عه زم و ئیراده یه بۆ ئیمه... گه وره ترین ریزلینان له مامۆستا شیرزاد ئه وه یه که ئیمه ش بۆ ته حقیقی ئهو ئامانجانه ی ئهو له مه یداندا بین. درێژه پیدهری ریبازو ئامانجه که ی بین.. هه ربۆیه ناو و خه بات و هه وله کانی له پیتاو مرۆقایه تی و مافه کانی منالاندا به درێژایی سه ره ده مه کان ده مینیته وه...

به رزو به ریز بیت یاد ی هاوری ئازیزمان مامۆستا شیرزاد ئیوه ش سه ره به رزو سه ره که وتووین...

کۆمه کوژی ئانجامبده ن، هه روهک له هه ره شه کانی ئیستای ئوردگاندا ده لی: یان ده بیت چه که کانیا ن دا بنین، ئه گه رنا به چه که کانیا نه وه له ناو خاکی سووریا دا ده یانیزین.

یان وهک ئه وه ی که حکومه تی ئیسرا ئیل له باشوری سوریا ئهنجای ده دات ده یان کیلۆمه تر ها توته ناو سووریا وه، هه روهک ئه وه ی که قه ته ر ئهنجای ده دات بۆ جیخسته ی جۆلانی و وهک ئه وه ی که ئه مریکا هیزه کانی زیاد ده کات و ولاتانی عه ره بی هه ولی زوو داسه پانندی جۆلانی به سه ر سووریا دا ده دن و یان هه ره شه کانی ئهم چه ند رۆژه ی ئیران، ئه وا هه موو ئه وان ه جیا له سیناریۆیه کی تاریک و کۆنه په رست و ته سلیم بوون که ده یخه نه به رده م کۆمه لگه ی سوریا به گشتی و هه موو حزب و لایه نه مه ده نی و ئینسانیه کان، بۆ ئه وه ی به و هه لومه رجه ی هه یه و ئه و به رنامه یه ی که هه یانه بۆ سوریا خۆیان به ده سه ته وه بدن و له ده وری ئه و به دیله کۆبینه وه که ئه وان ده یانه ویت، شتیکی تر نیه.

به لام ئه مه هه موو هاوکیشو و سیناریۆ که نیه، له و کۆمه لگایه دا ته نیا ئه وه نیه که هیزه سه رمایه داریه جیهانی و ناوچه بییه کان و به تاییه ت تورکیا ته پلی بۆ ده کۆتن، به لکو له سه راسه ری سووریا وه ده نگی ناره زایه تی ده بیسترتیت؛ له رۆژئاوا وه له لازقیه و ده ور به ری، له خواره وه له ناوچه ی سوهدا و ده رعا و له رۆژه هه لاته وه ناوچه کوردیه کان و له ناو شاره کانی هه له ب و هه ماو دیمه شقیشدا، جیا له وه ی خه لکی مه ده نی و ئینساندۆست، حزب و لایه نی که ده نگی ناره زایه تی هه لده برن و په یامیکی دیکه راده گه یه نین که جیاوازه له سیناریۆکانی بۆرژوازی جیهانی و ناوچه که.

له کاتیکدا ئهم هیزانه ش ته نیا نین و پشتگیری ریزی ملیۆنان له خه لک و هیزی ئازادبخا و کرێکاری و مرۆقدۆستی ناوچه که و جیهانیان له گه لدا یه، ئه و هیزه ی که له پال خه لکی فه له ستیندا وه ستان، ئاواش له پال ئه ماندا ده وستن.

ئه وه ته نیا تورکیا نیه که ده یه ویت

➔ ئايندهى سوريا بهوشيوهيه بروت كه بهرزه وهنديه كاني خوڤ دهخوازيت، بهلكو دهخاله تي ژماره يه ك ولاتاني جيهاني و ناوچه يي و هه تا ئيرانيش كه له ئاوه لايي ئيستاي سوريادا، له هه ولى جيگا گرتندان و ده يانه وييت موري خوڤان بدن له شكلي حكومه تي داها توو و بهرزه وهنديه كانيان له سوريا برواته پيشه وه. ئه وه ته نيا هه ته شه و ميليشيا كاني دهوري توركيان، بهلكو به پيئي هه واله كاني العرييه و چه ندان ميدياي تر كه له نيوان 80 بو 100 هيزو گروپ و لايه ني جيا له سوريادا بووني هه يه، ئه مانه هه مووي توركيانو جولاني چون كويانده كه نه وه و چون به و بهرنامه كو نه پرستانه يه ي جولاني و فاشيه تي توركيانو ريكدخرين له ژير ناوي سوريابه كي تازه دا.

ئه گه رچي توركيان ده يه وييت سوريا بكا ته ده روازه يه ك بو مه رانه سياسي و ئابوريه كاني و له ويوه بو ناوچه كه شه، هه ربويه به و شيوه يه كاري بو ده كات؛ به تاييه ت ناوچه كاني ژير ده سه لاتي و هيرش بو سه ر ناوچه كورديه كان گه و ره كردني ئه و شه ره ي كه ده ستيپيكر دووه؛ له باكور و روژ ه لاتي سوريا له ريگاي ميليشيا كانيه وه زياد بكا ت و پاشه كشه به قه سه ده بكا ت، واته شوين پيئي خوڤي به ره سمى قايم بكا ت، بو ئه وه ي بتواني ت كاريگه ري زياتر له سه ر جولاني و حكومه تي ئاينده دابني ت، بو ئه مه ش نه ك هه ر وه زيري ده ره وه ي هاكان فيداني نارده ديمه شق و بهلكو ئوردوگان خوڤيشي به نيازه برواته ديمه شق و له گه ل جولاني كوڤي ته وه و قونسولگه ريش له حه له ب بكا ته وه.

ئه گه رچي سوريا له نيوان كي شيه ي ناو خو و ناوچه كه دا گيريخوار دووه، به تاييه ت جيگا و ريگاي ئه مريكا كه ده سته برداري سوريا نابي ت، نه ك هيزه سه ربازيه كاني له 900 وه كر دوه به دوو هه زار سه رباز، بهلكو چه ك و ته قه مه ني به كارواني گه و ره شدا نار دوت ه ناوچه كورديه كان. هه ربويه به شيكي شانسي توركيان ده بيت له چوارچيوه ي بهرزه وهنديه كاني ئه مريكا دا برواته پيشه وه.

هه واله كاني توركيانو ميليشيا كاني بو هيرشي ناوچه كورديه كان و داگير كردني و پاشه كشه به هيزه كاني قه سه ده شه، ئه مه ش ناتواني ت به ته واوي له ناو ئه و كي شيه جو را و جو رانه ي كه سوريادا هه يه وه تا ئه مريكا له و ناوچانه دا بيت، ته نها ئه وه نه بيت له گه ل ئه مريكا دا ريكه وتن بكا ت و ئه مريكا گلوڤي سه وزي بو هه لبكا ت، برواته پيشه وه.

جيگا و ريگاي ئيستاي كورد له سوريانو هه تا ولاته كاني تر دا، وه ك جار ان نه ماوه و هه ربويه توركيانو ئه گه رچي براوه ي ئالگوڤي سوريابه و هيزه كاني كه خسته يانه پيشه وه، به لام هه موو شتيك ناتواني ت به بهرنامه ي ئه و برواته پيشه وه. ئه وه ي كه ده يه وييت جولاني ها ورا بيت له گه ل توركيانو جيگا و ريگايه ك نه دري ت به كورده كان و هه سه ده له ده و ره ي حكومه تي راگوزه رو كاتي و حكومه تي ئاينده دا، كه ئه مه ش له چوارچيوه ي هه لومه رجي به شداري هه موو هيزو لايه نه كاني تري سوريادا به بي به شداري هيزه كورديه كان له كو نگره يه كي نيشتماني كه قه راره بگيري ت ناتواني ت به خواستي توركيان به ته واوي بچي ته پيشه وه. جولاني وه ك ريويه كي فيلباز له ناو داعش و قاعيده و له چوارچيوه ي سياسي ته ئه مريكا له ناوچه كه دا گه و ره بووه و ها تو ته پيشه وه ئه و راستيه باش ده زاني ت و ئه وه ده رك ده كات.

ئه م هه نگا وه ي توركيانو ميليشيا كو نه په رسته كاني ده وري، به شيكه له و فاشيه ته قه ومي و ئيسلامي ه ي كه له توركيادا به دژي كورده كاني پيا ده ي ده كات، به تاييه ت هه واله كاني ئيستاي له سوريادا ته نيا هه نگا و لي دان نيه له هه سه ده وه ك چوارچيوه يه كي سياسي و سه ربازي بو بهرگري له خه لك ي كورد، عه رب و خه لكاني ئه و ناوچانه، بهلكو راسته و خو بو لي دان و خسته ژيري پي ماف و خواسته كاني خه لك ي كوردي سوريانو ناوچه كورد نشينه كانه و ئه مه ش به دژي ئيدعاي ئه مريكا و غه رب و ولاتانيكه كه گوايه ها و پشتي سوريابه ك ده كه ن كه هه موو پي كه اته كان به شداري تي دا بكن و

به دژي برياري 2024 ي نه ته وه يه كگرتوو ه كانيشه. هه ربويه ئه گه ر توركيان بيه وي ت سوريا به و ئاكاره دا بروات كه خوڤي ده يه وي ت، له ژيرناوي لي دان له تيرورو په كه كه و هه سه ده و دژي كورده كان، ده بيت هه موو ده سه لاتي سوريانو سوريا به ئاكاراي ده سه لاتيكي ديكتاتوري و خه لافه تي ئيسلامي سه ركوتگه ري له چه شني خوڤي به ري ت، كه ئه مه ش به پيئي ئه و هه لومه رجه ي سوريانو هه موو لايه نه ناوچه يي و جيهانيه كان ده يانه وي ت سوريابه كي ئارام دروستبكن بو مسوگه ري به گه ر خسته ي سه رمايه و بازرگانيه كانيان و له لايه كي تري شه وه سوريا وه ك كو مه لگايه كي مه ده ني، ئه وا توركيان به ئاساني ناتواني ت ئه و بهرنامه يه ي دايناوه به ئاره زوي خوڤي بچي ته پيشه وه. كه واته ئالوگوڤه كان مه رج نيه ته نيا به و ئاكاره دا بروات كه بهرنامه داريزه راني وه ك ئه مريكا و توركيان و قه ته رو روسيا ده يانه وي ت، بهلكو ده كريت كو مه لگا به ئاراسته يه كي تر دا ببري ت، راسته ئه وان ئه مڤو هيزي زالن و ده يانه وي ت حكومه تي سوريا به و شيوه يه دروست بيت كه خوڤان ده يانه وي ت، كه بو يان گرنگ نيه ده سه لاتي جولاني و ئاينده ي ئيسلامي ميانه په وه يان توندره وه، بهلكو ئه وه ي بو ئه وان گرنگه بهرزه وهنديه كانيان پاريزرا و بيت، به لام خه لك و ناوچه كش ته جروبه ي ده سه لاتي ئه م هه موو هيزانه و هيزه ئيسلامي ه كاني له بهر ده مديا هه له چه شني؛ داعش، قاعيده، تاليبان، جمهوري ئيسلامي ئيران، حزبولا، حوسيه كان و حه ماس و ده يان گروپي ئيسلامي تيروريست و تا ده گاته ده سه لاتي كو نه په رسته ي حكومه تي ئيستاي توركيان، رو شنه كه خه لك ي سوريا كو مه لگايه كي ئازادو خو شگوزه رانيان ده وي ت و له بهرزه وهندياندا يه، نه ك ده سه لاتيكي ئيسلامي و كو نه په رست و سه ركوت و له ژير كاريگه ري توركيادا.

روداو هکان و ئایندەى سوریا

عوسمانی حاجی مارف

ئایا سەرکەوتنى ئۆپۆزسیۆنە چەكدارەكانى سوریا، توركیا وەك گەرەتەرىن براوە لە گۆرەپانەكەدا جیگیر دەكات؟

لەگەڵ كۆتایى رژیمی ئەسەد، توركیا هەولەئەدات بێیتە یەكێك لە گەرەتەرىن سودمەند لە سەرکەوتنى ئۆپۆزسیۆنى چەكدارانى ئیسلامى سونەى سوریا، بە لەبەرچاوترى نیازو نەخشەكانى لە ناوچەكەدا كە بریتین لە لاوازکردنى زیاترى پێگەى ئێران و فراوانکردنەوى نفوزى خۆى لە ناوچەكەدا، دەستەبەرکردنى سنوورەكانى و لێدان لە ئیدارەى كوردەكان و چارەسەرکردنى پرسى پەنابەرەكان، ئەمەش لە ژێر رۆشنایى گۆرانكارى ناوچەى و نیو دەولەتیه كاندا بە دوا داچونى بۆ دەكات.

هاكان فیدان رایگەیاندا، ئەو سەردەمە ناسەقامگیرى كە سوریا بۆ ماوەى ۱۴ سالی بەسەرىدا هاتبوو، كۆتایى پێهات، ئەمەش ئاماژەى بۆئەوى كە ئەنقەرە بە نیازە لەگەڵ ئیدارەى نوێ كاربكات بۆ دەستەبەرکردنى سەرکەوتنى قۆناغى راگوزەر، بە پشتیوانیکردن لە دامەزراندنى حكومەتێك كە هەيئەى تەحریری شام بەرپۆهەى بەریت. ئاماژەى بەوەشكرد، توركیا لە نزیکەو چاودێرى جموجۆلەكانى داعش و پەكەكە لە سوریا دەكات، تا دنیابن لەوى مەترسیان لەسەر توركیا نەهێ.

توركیا لەم ماوەیدا بەشیۆهەكى

سەرەكى سەرنجى لەسەر دوو بابەتى گرنگە؛ رۆبەرپووبونەوى هەرەشەى پەكەكە و یەپەگە، لەهەمانكاتدا چارەسەرکردنى پرسى ناردنەوى پەنابەرەكانى سوریا لە توركیا.

ئەوى شایانى باسە پەنابەرەكان و رددەوردە دەستیانكردووە بە گەرەتەووە بۆ سوریا. هاوكات چانسى مانەوى رێكخراوە چەكدارەكان لە سوریا نارۆشنە، ئەمەش گوزارشت لە سەرکەوتنى گەرەوى سیاسەتەكانى توركیا دەكات لەو چوارچۆیهەدا. هەرەها دابەزینی نفوزى ئێران لە ناوچەكەدا، دەرفەتێكى ستراتیژیە بۆ توركیا كە زەمینەسازى بۆ بەهێزکردنى رۆلى خۆى لە ناوچەكەدا زیاتر دابین بكات، ئەمەش رێگە خۆشەدەكات كە توركیا دەستپۆهەردانى راستەوخۆ لە دامەزراندنى رژیمنىكى نوێ لە سوریا بكات، كە كارێگەرى ئەنقەرە دەتوانیت بەشیۆهەكى بپۆینە فراوان بێت، واتە توركیا لەقوناغى داهاوتدا دەبیتە یاریزانێكى بەتوانا لە ژێررۆشنایى گۆرانكارى خیراكانى سوریا و ناوچەكەدا.

توركیا بەردەوام دەبیت لە كارکردن بۆ پاراستنى دەستكەوتەكانى نەك تەنها لەرێگەى ستراتیژیە سەربازیه كانیهەو، بەلكو لەهەمانكاتدا بە پالپشتیکردن بۆ دامەزراندنى حكومەتێك لەسوریا كە زیاتر سودمەند بێت بۆ توركیا، ئەویش بە دەورى دەسەلاتى هەيئەى تەحریری شام و ئەگەرى بەرەوپێشبردنى سەقامگیرى درێژخایەن لەرێگەى ئەو دەسەلاتەو.

توركیا قبول ناكات پەكەكە لە باكورى سوریا وەك هێزێكى هەمیشەى بێیتەو، ئەم پرسە بەجۆرێك بەبنەمايهكى بنەرەتى دادەنیت كە دانوستانى لەسەر ناكات. وایپدەچیت لەم بارهیهو بۆ ئەنقەرە هەلۆیستی ئەمریکا گرنگیهكى ئەوتوى نەبیت، چونكە توركیا پێیوايه بوونى ئەمریکا لە ناوچەكەدا كاتیهو، درەنگ یان زوو كۆتایى دیت، یان رێكەوتنى لەگەڵدا دەكات كە بەشیۆهەك كۆتایى بە ئیدارەى

كوردەكان بهینن.

ئەسەد وولاتیكى دابەشكراوى لەدواى خۆى بەجیهیشت و ناسەقامگیرى سوریا بۆتە واقعیهتێك و تەحەدايهك بۆ ئۆپۆزسیۆن و دانیشتوانى سوریا، كە چون ئەتوانن حكومەتێكى ناوهندى كە بتوانى سوریا لەو گێژاوه بپاریزیت، دامەزرینن؟ تائیتستا هیچ رۆشناییهك لەوبارهیهو بەدى ناکریت. دارمانى رژیمی ئەسەد لەگەمەى سیاسى ناوچەكەدا، تەنیا ماوہیهكى كەمى تپپەراندو، بۆیه ئەستەمە بەدنیاییهو وەبتوانن، لەم دۆخدا بلیین چ دەرنەنجامێك بەبى بونى هیزی چینی كریكار و ئازادىخوازان لە مەیدانى سیاسیدا، ئەتوانریت سەقامگیرى لەسوریا بەدەست بهینریت.

ئەندامانى گروپى ئیسلامى هەيئەى تەحریری شام كە توركیا پشتیوانى لیکردن، سەرکردایهتى بەشێكى زورى دەستكەوتەكانى ئۆپۆزسیۆنیان كرد لە سوریا و لەبەرەمبەر سوپاكەى ئەسەدا شەریان كرد، توركیا بەدریژایى شەرى ناوخۆى سوریا رۆلى سەرەكى دیو، لەپارچه پارچه بونى ناوخۆى سوریا و ئۆپۆزسیۆنەكەى، كە توانای هینانەدى سەقامگیرى بۆ سوریا سەخت كردو.

ویست و توانای هیزهكانى ئۆپۆزسیۆنى بۆرجوازی بۆ پاراستنى یەكگرتویى لە گواستەووە بۆ دەورانى سوریاى دواى ئەسەد لەژێر پرسیاردايه و پرۆسەیهكى سەخت نیشان ئەدات، بۆیه شەرى ناوخۆش ئەگەرێكە، چونكە زۆرێك لە كوتلە ئۆپۆزسیۆنەكانى بۆرجوازی سوریا بەهوى جیاوازی بەرژەوهندى سیاسى و بەرژەوهندیهكانى پشتیوانانى دەرەكیهو، دابەشبوون، ئەمەش جارێ هەروا دەمینیتەو، واتە سەرەراى سەرکەوتنى ئیستایان لە كۆتاییهینان بە دەسەلاتى ئەسەد، ئاشكرايه كە لایەنەكانى ئۆپۆزسیۆن بە ئاستى هاوسەنگى هیزیان و چۆنیەتى ئەو پشتیوانیهى دەیانپاریزیت لەم دۆخە راگوزەرەى سوریا،

➔ ئەتوانریت پینگە و پۆلیان لە ئایندە ی سوریا دا دیاری بکریت.

هەرچەندە ئۆپۆزسیۆن بەسەرکردایەتی هەینەیی تەحریری شام کۆنتروولی دیمەشق و ناوچەکانی دیکە ی پۆژئاوای سوریا یان کرد، بەلام لێرەدا ئەو پرسیارە دیتەپیشەو، ئایا هەولی کۆنتروولکردنی باقی ناوچەکانی ئەو ولاتە ئەدەن؟ یان دەتوانن ئەنجامی بدەن؟ ئەگەر وابیت، ئایا دەتوانن لە درێژخایاندا پارێزگاری لێبکەن؟ ئەزموونی ئیسلامی و جیهادیەکانی پیشوو لە ناوچەکەدا، لەپرووخی خەلافەتی داعشەو تا دەگاتە شکستی ئیخوان موسلمین لە میسر، ئاماژەن بۆ ئەوەی کە چەسپاندنی کۆنتروول رەنگە کاریکی قورس بیت بۆیان.

بەدریژایی شەری ناوخی سوریا، ئێران، ئەمریکا، روسیا و تورکیا پۆلی سەرەکیان بوو لە درێژەدان بەو دۆخە، بەلام دوایین هیزشی ئۆپۆزسیۆن لەکاتیگدا بوو کە سێ ھاوپەیمانی سەرەکی ئەسەد، کە روسیا، ئێران و حزبولای لوبنان، نەیانتوانی پارێزەری ئەسەد بن. لەهەمانکاتدا کۆتایی ئەسەد زیانی گەورە ی گەیان بە نەخش و بەرژەوئەندیهکانی هەرسێ لایان لە ناوچەکەدا.

گرنگیدانی روسیا بە ئۆکرانیا و پاشەکشە ی ئێران بەهۆی هیزشەکانی ئیسرائیلەو، توانای پالپشتی بەهیزی بۆ ئەسەد نەهیشتەو، ھاوکات حزبوللاش توانای نارەدی هیزە چەکارەکانی نەبو وەک ئەوەی پیشتر دەیکرد. لە ۲ ی کانونی یه کەمدا، لەگەڵ جولە ی هیزەکانی ئۆپۆزسیۆن، روسیا دەستیکرد بە کشانەوێ کەرەستە دەریاییەکانی خۆی لە بنکە ستراتیژیەکە ی لە دەریای ناوەرپاست لە تەرتوسی سوریا، ئەم وەرچەرخانە لە پالپشتی روسیا بەرامبەر سوریا، توانای ئەسەدی تەواو داپمان و ناچار بە هەلاتن کرا.

گومانی تیدا نیه کە ئەمریکا پیشوازی لەم دابەزینە ی نفوزی روسیا و ئێران لە

سوریا کرد، بەلام لەلایەکی ترەو پیشوازی لە سیناریوی "سەرکەوتنی کارەساتیک" کرد، کە تیندا ریکخراویکی ئیسلامی دڕندە ی پاشماوە ی قاعیدە جینگە ی ئەسەد دەگریتەو، لەکاتیگدا خۆی ئەمریکا و زۆریک لەوولاتانی پۆژئاوا ئەو ریکخراوەیان بە "تیرۆریست" ناساندوو.

ئەو راستیە ی کە گرووپە جیاوازهکانی ئۆپۆزسیۆن، دەستیان بەسەر ئەو ناوچانەدا گرت، کە پیشتر لەژێر کۆنتروولی حکومەتدا بون، ئاماژە ی بۆ راستیەکی چارەنوسساز کە سوریا بە دیفاکتو دابەشبوو، ئاراستە ی پیکهیتانی حکومەتیک کە هەموو لایەنەکانی ئۆپۆزسیۆنی بۆرجوازی سوریا بەشداری تیا بکەن، ناتوانن نمونە یهکی سەرکەوتو نیشان بدات، زیاتر ئەو پیکهیتانی دەرکریت ئەحمەد شەرع سەرکردە ی هەینە ی تەحریر بالادەستی لە مەیدانی سیاسی سوریا دا بکات و ئایندە یهکی ئالوزو نارۆشن بکاتە چارەنوسی سوریا.

بەگشتی داهاووی سوریا تا ئیستا نارون و نادیار ماوەتەو، چەندین سیناریۆ ئەگەری رۆدانی هەیه لە داهاووا، دەرکریت مەملانی دەسەلات لەنیوان ئەو کوتلە جیاوازانە ی کە لە سوریا کاردەکەن، سەرھەلبدات، یان هیزیکی یه کگرتوتر کە بە ئەگەریکی زۆرەو هەینە ی تەحریر شام سەرۆکیەتی دەکات، دەسەلات بگریتە دەست. لە هەر حالەتیگدا پیدەچیت سوریا بە لاوازی بمینیتەو و لە کیشەو مەملانی ناوخییەکاندا نوقم بیت، ئەگەری ئەو هەیه کە دیاردەکانی بەم زوانە دەرکەون، هەرەوھا گۆرەپانیک کراو دەبیت بۆ دەستیوەردانی دەرەکی، ئەمەش دەبیتە هۆی زیاترکردنی ئەو تەحەددایانە ی کە پوو بە پرووی هەولەکان دەبنەو بۆ بەدیھیتانی بوژانەو و دامەزراندنی سەقامگیری لە ولاتەکەدا.

هەرەوھا ئەم گۆرناکاریانە دەرەفەتیکی بۆ بزووئەوێ ئیسلامی سیاسی کردۆتەو

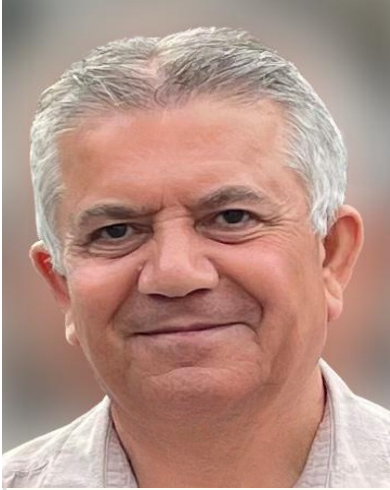
کە لە گۆرەپانی سیاسی سوریا دا دەوریان هەبیت، هەرچەندە قەبارە و فۆرمی ئەم پۆلە هیشتا دیاری ناکریت و ئەحمەد شەرع وەک شیوہ ی ریکخراویکی پراگماتیز و پینگە یشتووتر و قبولگەرتی گرتۆتە بەر، بەلام لەئاستی سەرکردایەتی هەینە ی تەحریری شامدا، لەبنەرەتدا، داوای سیستەمیکی بەدیل لە حکومەت دەکات کەرەگ و ریشە ی لە ئیسلامدا هەبیت. لە سایە ی هەمان ئەو پیکهیتانی گەورە یه ی تورکیا و قەتەر کە پیکهیتانی ئیسلامی سیاسی دەکەن.

لەگەڵ ئەوە ی پیکهیتانەکانی ئەم دواییە ی سوریا پینگە ی ئێرانی لاوازکرد، لەهەمانکاتدا پینگە ی تورکیای وەک میحوەریکی سەرەکی لە ناوچەکە بەهیزتر کردوو، تورکیا ئامادە یه هەر هەنگاوێک بە پیکهیتان بزانیت، لەوانە بەکارهیتانی هیزی سەربازی، ئەگەر هەست بە هەرەشە یهکی راستەوخۆ بۆ لاواز کردنی پینگە ی بکات لە ناوچەکەدا، لەهەمانکاتدا پیکهیتانی ئەو لایەنە دەکات لە دەسەلاتی سیاسی لە سوریا کە ھاوئاھەنگی لەگەڵ تورکیادا دەکەن.

لەلایەکی ترەو ئەوە ی گرنگە سەرنجمان لەسەری بیت پینگە ی ئیسرائیلە لە ناوچەکەدا، بەجۆریک چۆتەپیشەو دەوای وێرانکردنی غەزەو باشوری لوبنان، بە کەوتنی ئەسەدیش دۆخەکی زیاتر بۆ ئاوالەبوو، گومانی تیا نیه پینگە ی ئیستای ئیسرائیل کاریگەری لەسەر ئایندە ی پیکهیتانی حکومەت لە سوریا دەبیت، ئەحمەد شەرع بەهەر رەخنە یهک لەسەری بیت، وەک لایەنیکی ئیسلامی دژ بە "ئیسرائیل"، ناتوانیت بچیتە مەیدانی شەرو مەملانی ئیسرائیلەو، ناچارە بەشاردەنەو و راکرتی ئەو دژایەتیە، ئەمەش لە دنیای چواردەوری بزوتنەوێ ئیسلامیدا بۆی دەبیتە خالیکی جیاوازی لاواز.

هەرەوھا ئێران باش ئاگاداری ئەو گۆرناکاریانە یه کە لە گۆرەپانی

خویندنه وهیه ک بو دۆخی ئێستای سووریا!

توانا محمد نوری

پروویان له شۆرشى 2011دا کرد دژی
پژیمى دیکتاتۆرى به شار ئهسه،
دهستپیشخه ریبیه کی جه ماوه ر بوو
گۆرینی نه زمی حوکمرانی، هیچ باسیکیش
له سه ر ئیسلام و گروپه ئیسلامیه کان
نه ده کرا.

پیشنه وه ی گروپه ئیسلامیه کان پینگه ی
خویان به هیزتر بکه ن، گه لی سووریا
پروویان له مه یدانى خه باتى
راسته و خۆکردوه. رۆژى پینجشمه ممه
19 ی کانونی یه کهم له به شینک له
شاره کانى سووریا خۆپیشاندان و
کۆبوونه وه ی جه ماوه رى ده ستپیکرد،
هه زاران که س له "گۆرپه پانى ئومه وى"
دیمه شق کۆبوونه وه و داواى حکومه تیکیان
به به شداری ژنان کرد. ئەوان دروشمیان
ده وته وه: "دین هی خودایه و نیشتمان هی
هه موو که سیکه". مافی ژنان جینگای
گفتوگۆ نییه. خۆپیشاندهران له
گرددبوونه وه و خۆپیشاندانه کانیا نندا
دروشمیان هه لگرتبوو که له سه رى
نوو سرابوو "دیموکراسی نه ک تیۆکراسی"،
"جگه له حکومه تیکى عه لمانى و
دیموکراسی هیچ حکومه تیکى تر قبول
ناکه ین". هه روه ها گۆرپه پانى "شینخ زاهر"
له لازقییه شایه تحالی کۆبوونه وه ی گشتى
بووه و ناره زایه تیه کان به داواکاری
هاوشیوه بوو.

بانگه وازی زۆر له لایه ن ژنانى سووریا وه
بو ئه نجامدانى گرددبوونه وه ی ناره زایه تی له
گۆرپه پانه گشتیه کان بلاوکرایه وه.
چالاکوانانى سوورى له شارى حومس
خۆپیشاندانىکی گه وره یان ریکخست و
دروشمی پشتیوانی له ژنان و مافه

پروداوه کانى سووریا ته نها یه کیکه له
چه ندین پیشه اتى سیاسى له ناوچه که.
ئه گه ر سه یری پروداوه کانى هه فته ی
رابردوو بکه ین، پیشه اته ناوخییه کانى
سووریا تازه ده ستى پیکردوه. سه ره رای
هه ولى گروپه ئیسلامیه توند ره وه کان و
حکومه ته کۆنه په رسته کانى ناوچه که که
پشتیوانیان لیده که ن بو کۆنترۆلکردنى
دۆخه که به سوودى گروپى "ده ستى
پزگارى شام" و تورکیا و قه ته ر، رووخانى
به شار ئه سه د بووه ته خالی دووباره
سه ره له دانی بزووتنه وه جه ماوه ریه
پادیکال و پیشکه و تنخوازه کان له سووریا.
خۆپیشاندانى جه ماوه رى بو داکوکى له
ئازادییه سیاسیه کان و مافه کانى ژنان له
ئێستا وه ده ستپیکردوه.

هه ر له یه که م رۆژى رووخانى به شار
ئه سه د و پیشره وى ئیسلامیه کان، دیاربوو
که سووریا ناتوانریت له لایه ن رژیمیکی
ئیسلامی سه ده ی ناوه راسته وه
ئیداره بکریت. هۆکاره که شی روونه. پیش
هه موو شتیک، هه مه جۆرى ناوازه ی
نه ته وه یی و تائیفی و ئایینی ولاتیکی
بچووک که 20 ملیۆن که سی تیندایه،
پیرگى ده کات له ریکخراویکی ئایینی که
پابه نده به ته ریه تیکى دیاریکراوی
سوننه وه، له سه پاندنى ئایدۆلۆژیا و
حکومه تیکى سیاسى دیاریکراو به سه ر
خه لگدا. هه روه ها سووریا نه ریتیکى
عه لمانى هه یه، که به تابه تی له ماوه ی
حوکمرانى حیزبى به عس له 60 سالی
پابووردوو به هیزتر بووه. هه روه ها
سووریا له ریزى پیشکه و تووترین ولاتانى
عه ره بیه له ناوچه که. بۆیه کاتیک خه لک

ناوچه که دا پروویانداوه وه به زیانیکی
گه وره بۆ ته واو بووه، ره نگه
هه ولبدات به هه ماهه نگى له گه ل ئه نقه ره
سیاسه ته کانى خۆى دابریژیته وه بو
ده سه به رکردنى به ده یینانى
به رژه وه ونده یه کانى، به تابه تی له رینگه ی
نفوزى خۆى له عیراقد. ئه مه ش تاچه ند
جینگای پیشوازی تورکیا ده بیته؟ به تابه تی
که تورکیا له هه ولى بالاده ستى زیاترى
خۆى ده بیته له ناوچه که دا، بۆیه ئه نجامى
هه ولى ئیران جینگای پرسیاره.

له م نیوه دا روسیا به پشتبه ستن به
ئاماده بوونی سه ربازى و به رژه وه ونده یه
ستراتیژییه کانى له ده ریای ناوه راست،
هه ول ده دات له رینگه ی پته وکردنى
هاوکارى و دیالۆگ له گه ل تورکیا، هه ولى
پاراستنى نفوزى خۆى له سووریا بداته وه!
ئه توانین بلین له م جه نجالی و دۆخه
ئالۆزه ی سووریا دا جگه له وه ی ناتوانریت
ئاینده یه کی دیاریکراو بو سووریا دیارى
بکریت، له هه مان کاتدا سووریا و ناوچه که
له سایه ی مملاتى و ده خاله تی جه مسه ره
ئیمپریالیه کان به ئاسانى نایه ته ده ره وه،
به تابه تی که ئەمریکا و ئیسرائیل
گره ویکیان له رۆژه لاتى ناوه راستدا
بردۆته وه هاوکیشه ی سیاسى به
قازانجیان گۆردراوه، فرسه تی زیاتر
هاوتوه به رده ستیان که ده خاله تی زیاتر له
ناوچه که دا بکه ن.

کۆتایى ئه م دۆخه دژوارو پرکاره ساته ی
سووریا و ناوچه که کاریکی ساده و
چاوه رپوانکراو نیه مه گه ر ئه وه ی
شۆرشیکى کۆمه لایه تی و جه ماوه رى
به رفرآوان له ناوچه که دا به رپا بیته، که
ئه م هه لومه رجه به قازانجى ته واوی
دانیشتوانى ناوچه که بگۆریت.

حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان

به شیک له به ئگه نامه ی:

حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری

کوردستان: ئاراسته و

ئه رکه کانمان

ئاراسته کان:

1/ فهلسه فهی بوونی ههر حزبیکی سیاسی، بۆرژوازی بیت یان کرێکاری، پرسى دهسه لاتی سیاسیه. خاسیهت و کاراکتهری حزبی سیاسی، سه ره بخو له وهی بچووکه یان گه ورهیه، نفوزی جه ماوه ری لاوازه یان فراوان، له کام هه لومه رجی سیاسیدا هه لاسورانی سیاسی دهکات، جا چ هه لومه رجی سیاسی ناشۆرشگیره نه بیت یان هه لومه رجی شۆرشگیره نه، ئه وهیه که بۆ به ده سه تهینانی دهسه لاتی سیاسی تیده کوشیت. به لام میکانیزمی به ده سه لات گه یشتنی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری، پشت به ریکخستن و ئاماده کردنی سیاسیی چینی کرێکارو جه ماوه ری بیهش و سه ته ملیکراوی کۆمه لگا به ئاراسته ی گۆرینی دۆخی سیاسی بۆ دۆخیکی شۆرشگیره نه ده به ستی، که جه ماوه ری چینی کرێکار و زه حمه تکیش به کرده وهی شۆرشگیره نه و له ژیر رابه ری حزبی سیاسی کۆمۆنیستیدا ده سه لاتی ده وه ته ی بۆرژوازی ده رۆخینی و ده سه لاتی حکومه تی کرێکاری له جیگایدا داده نیت.

2/ مه به ست له ده سه لاتی سیاسی، ته نها ئه و ساته نه که حزبیکی سیاسی کۆمۆنیستی به کرده وه ده سه لاتی سیاسی له ده ستی بۆرژوازی ده رده هینی و ده سه لاتی ده وه ته یی خو ی داده مه زرینی. پرسى ده سه لاتی سیاسی و حزبی خوازیاری ده سه لاتی سیاسی مانای

مه ده نییه کانیا ن به رز کرده وه. گروپ و ریکخواه سیاسیه کان که له سه رده می شه ری ناوخۆدا گه شه یان کرد، دیسانه وه چالاکن و پشتیوانیا ن له خه باتی ژنان کرد. له لایه کی تره وه، فراکسیۆنه کوردیه کان به ره یه کی چه کداری ریکخوا و به هیزیا ن بنیاتناوه که دژایه تی دروستکردنی ده وه ته ی ئیسلامی دهکات.

دیاره کبیرکی و ململانی ناوخۆیه کان و هه ژاری و برسیتی و ئاواره یی له گه ل گه مارۆ نیۆده وه لیه تیه کان دۆخی ئابووری خه لکی سووریای چه ندقات قورستر کردوه. له لایه که وه تورکیا و قه ته ر پشتگیری له گروپه ئیسلامیه کان ده که ن، به تایبه تی ئیخوانه کان. له به رده میاندا میسر و ئوردن و ئیمارات و ته نانه ت سه و دیه وه ستاون، که هه موویان به توندی دژی کۆنترۆلی ئیخوان و پشتگیری له گروپه نزیکه کانی خۆیا ن ده که ن. له بارودوخیکی به وجۆردها، هه رچه نده تورکیا رۆلی سه ره کی بینی له پالپشتیکردنی گروپه ئیسلامیه کان بۆ رۆوخانی به شار نه سه د، به لام له به رده م به ره ی و لاتانی عه ره بی که له هه ر حاله تیکدا سووریا به ولاتیکی سه ر به جیهانی عه ره بی ده زانن، ناتوانیت سیاسه ته که ی به وشیه وه یی که ده یه ویت به ده ستیکی کراوه جیه جی بکات. دیاره ئیسرا ئیل، رۆوسیا و ته نانه ت کۆنه به عسیه کانش هیشتا نه چونه ته ده ره وه ی باز نه که.

هه رچه نده هه ندی گروپ که ئاراسته ی جۆراوجۆریان هه بوو، له وانه گروپه ئاینیه کان و ئیخوان موسلیمین، له هه ندیک شوینی سووریا به یارمه تی ده ره کی ده سه لاتیا ن هه بوو، له گه ل ئه وه شدا، توانای ئیسلامیه کان بۆ وه وه ی بینه هیزیکی بالاده ست به هۆی هیز و ناوبانگ و پیگه ی خۆیا ن له نیو خه لکدا نه بووه، به لکو ئه نجامی پشتیوانی دارایی و سه ربازی هیزه هه ریمیه کان بوو بۆ یه کلاییکردنه وه ی ناکوکیه کانیا ن و فراوانکردنی بواری نفوزیا ن که بووه هۆی په راویزخستن و سه رکوتکردنی راپه رینی خه لکی سووریا.

ئه وه یه که ئه م حیزبه له یه که م رۆژه کانی هه لاسورانی سیاسیه وه هه ولده دات بۆ بردنه سه ره وه ی توانا کانی حزب له هه موو ئاسته کانی خه باتی چینایه تیدا، رابه ره که ی هه رپۆژه و هه رساته تیده کوشیت بۆ به هیزکردنی پیگه و کاراکته ری سیاسی و کۆمه لایه تی حیزب و گۆرینی هاوسه نگی هیز و ده رکه وتن له مه یدانه کانی خه باتدا له دژی بۆرژوازی، هه روه ها له په یوه ند به چاره نووس و مه سه له سه ره که یه کانی کۆمه لگا وه ئه و نوینه رایه تی به رژه وه ندی زۆرینه ی کۆمه لگا ده کات و وه ک ریکخه ر و رابه ری خه باتی کرێکاران و جه ماوه ری زه حمه تکیش ده رده که ویت. به واتایه کی تر هه موو هه نگا وه کان و ستراتیژ و تاکتیکه سیاسیه کانی حزب، پته پیی به ره و پیتشچوونی چالاکی و هه لاسوران و نفوز و کاریگه ری سیاسی له ناو کۆمه لگادا، به و ئاراسته یه یه که حزب له گرته ی ده سه لاتی سیاسی نزیک ده کاته وه. ئه مه ش به مانای ئه وه دیت که ته نانه ت به ر له گرته ی به کرده وه ی ده سه لاتی سیاسیش، ئه م حیزبه له ناو هاوکیشه سیاسیه کانی کۆمه لگا و به رامبه ر به حزب و بزوتنه وه ئه سلیه کانی بۆرژوازی جیگاو پیگه یه کی سیاسیی به رچاو و کاریگه ری هه یه. حیزبیکه له مجۆره توانای کاریگه ریدانانی هه یه له سه ر ره وتی ململانی سیاسیه کان و دیاریکردنی ئاراسته ی رودا وه سیاسیه کان، توانای هه لخراندنی جه ماوه ری و پوچه لگردنه وه ی سیاسه ت و هه نگا وه سیاسیه کانی بۆرژوازی و ده سه لاتی ده وه ته ی بۆرژوازی هه یه.

.....